

HRVATSKA RIEČ

NAUČNI ODJEL

PREDPLATA: Za ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU sa dostavom u kuću mjesečno K 1.25, godišnje K 15.— Za INOZEMSTVO suviše poštarina. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

POJEDINI BROJ 10 PARA.

VEČERNJI LIST

Izlazi utorak, četvrtak i subotu

Telefon br. 31. — Čekovni račun 71.048

UREDNIČTVO I UPRAVA „Hrvatske Rieči“ nalaze se u „Hrvatskoj Tiskari“ (Dr. Krstelj i drug). — Rukopisi ne vraćaju se. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Tisak „Hrvatske Tiskare“ (Dr. Krstelj i drug). — Vlastnik, izdavaatelj i odgovorni urednik JOSIP DREZGA.

OGLASI PO CIJENIKU.

God. IX.

ŠIBENIK, četvrtak 9. siječnja 1913.

Broj 778

ŠIBENIK, 9 siječnja.

O razkolu u stranci prava donio je „Narodni List“ pa i „Riečke Novine“ čitavih senzacija. Na ovo glasilo vrhovne uprave „Hrvatska“ izjavlja:

„Jedva se je naše občinstvo primirilo, jedva si redove stisnulo, jedva se je stranka prava sjedinila sa braćom Slovincima jedinstveno organizirala, eto ti smutljivaca, koji kupe ulički trač i serviraju ga za gotovu činjenicu: razkol u stranci prava!“

Ne gospodo, razkola u stranci prava nema, niti će ga biti, kao što se ne će razbiti uobće narodni redovi. Ni članci u „Bosanskoj Pošti“, „Zeitu“ i drugdje, potekli iz poznate slavosrbske kuhinje, ni dopisi u [pokrajinske novine ne će polučiti željene svrhe. Stranka prava ostaje tu jedinstvena i nepomična.

Ovlašteni smo izjaviti, da sve glasine, koje se šire, počivaju na zlobi i pokvarenosti onih, koji ih šire. Zagrebački starčevićanski građanski klub niti ne sanja o razkolu. On je samo izrazio želju, da se čim prije povrati politički život u građanske redove, da se ljudi počnu opet okupljati i sastajati, da oživi čitaonica, da nas događaji ne zateknu razštrkane.

Tu želju građanskog kluba ne samo da se ne može približiti težnji za razkolom, nego ju treba smatrati dokazom svijesti političke u našim građanima svijesti odgovornosti pred Bogom i narodom.

Stranka prava je sazdana na klišuri, koju ne će moći nikakova sila uzdrmati. To poručujemo svim njezinim „prijateljima“ i neprijateljima. Od ovih ćemo se čuvati sami, a od onih neka nas čuva svemoguć Bog.“

„Šurovanje pravaša.“ „Narodni List“

donio je i turio huncutski na trg splitski viest o nekakvom šurovanju splitskih pravaša sa raznim elementima talijanske ili bilo koje druge stranke u pitanju občinskih izbora u Splitu. Mjerodavni faktori naše stranke u Splitu ovlašćuju nas da takva šta najodlučnije dementiramo. Javnost dobro zna da su pravaši uvijek bili i ostaju kroz pouzdani radikalni narodni ljudi, kao što su i zadnji događaji pokazali, a da nisu naučni lovititi u mutnom i špekulirati kako bi to htio „Narodni List“.

Pismo iz Njemačke.

Prodranje nemstva — Niemci prama Hrvatima i Srbima — Pad Goltz paše.

Passau, 7 siječnja.

Njemačke novine donose statistiku Njemaca u Austriji po zadnjem popisu.

Konstatuju, da njemstvu u Austriji ruže ne cvatu, kako bi oni htjeli. Uza svu vlast i moć nisu više napredovali nego i druge narodnosti. Bave se statistikom samo u drugoj polji. Hrvate i Slovence mora bolno dirnuti u srce njemačko prodiranje u hrvatske i slovenske zemlje. Dok je njemstvo u Galiciji izgubilo kroz zadnjih 10 god. 200 tisuća poljskih njemačkih židova, to su nadoknadili u hrvatsko-slovenskim zemljama. Isto su izgubili i u Češkoj. U Kranjskoj su isto tako pet po sto manje napredovali nego prijašnjih deset godina. Što sada sledi! U Istri i Primorju više su sa 30% napredovali u ovo zadnjih deset godina a u Dalmaciji 2% nego prijašnjih deset godina. Po njihovu mišljenju, njemstvo najviše širi vojničtvu i raduju se, da će do malo na obalama Jadranskog mora lepo procvasti njemačke kolonije. Žalostno, ali je živa istina!

Zašto hoće Austrija rat sa Srbijom? Austrijske novine donose, a njemačke pri nose slededeće: U Austriji žive dva milijuna Srba, tri milijuna Hrvata, kojima je isti jezik sa Srbima, onda milijun i po Slovenaca, koji govore isto gotovo kao i oni, osim toga šest sto tisuća muslimana hrvatskog jezika. Kada bi se i malo podigla Srbija, ovi bi austrijski južni Slaveni onda mogli promieniti ne samo izvanju austrijsku politiku nego i unutarnju. Eto oni kažu, žasto hoće Austrija rat sa Srbijom. Austrija je — vele austrijske njemačke novine — njemačka država po nastiji, po povjesnom razvitku, sada je takva, takova mora i u buduću ostati (Črtaj n. pr. predbožićni „Tiroler Anzeiger“). Dakle sledi: sa Slavenima i njihovim pravom pod noge, gnječi kao i dosada!

Niemci uobće ne poznaju južnih Slavena. Koliko mrze Srbe, ne može se uobće prikazati. Kada i akademski naobraženom čovjeku kažeš, da Hrvati govore istim jezikom kao i Srbi, onda ostanu kao izvan sebe. Što bi tek bilo kada bi izstupili kao jedan narod!

Glasoviti organizator turske vojske, sadasnji inspektor njemačkih četa barun Goltz ide u penziju. U početku balkanskoga rata pune su bile njemačke novine njegove hvale, a često puta i njegovih članaka. Turska je vojska, organizirana od njemačkih častnika, nepobjediva. Takva je bila gotovo svaka druga rieč. Sada je upao u nemilost. Vladu je uvjeravao, da će Turci biti za deset dana u Sofiji i Beogradu, dok se je upravo protivno dogodilo. Njemačko se oružje i vojnička taktika naružila. Stoga mora to sada okajati.

Von Jagow

novi njemački ministar vanjskih posala.

Smrcu Kinderlen-Wächtera na mjesto njemačkog ministra vanjskih posala imenovan je dosadanji njemački poslanik u Beču von Jagow. Njemu je sad blizu 50 g. Za poslanika u Rim došao je god. 1909.

Niemac o austrijskoj politici prama južnim Slavenima.

Dr. Renner bavi se u zadnjem broju „Kampa“ jugoslavenskim pitanjem.

„Poviest toga pitanja — veli — poviest je samih mutnih prilika. Kada je Jelačić pomogao uništiti ugarski separatizam, iz zahvalnosti poslali su na Hrvate Bachove husare. Srbi su nam se višekrat sami nudili, ali mi nismo za njih marili. Srbi su svoj patrijarhat iz Peči preniali u Karlovce — ali im nije ništa pomagalo. Konačno su južne Slaveni nakon austro-ugarske nagodbe razčrtvorili. Što smo sa Bosnom učinili? Danas ima Austrija 7.700.000 južnih Slavena, balkanske pak države nakon novih osvojenja 7.900.000.

Naša pak politika giba se dalje u stopama Cuvajevim. U Bosni se podupiru Muhamedanci, da se srbski seljaci ne uzognu odkupiti. Sada, kada su balkanski Slaveni pošli na Turčina, mogla je Austrija od njih dobiti sve što misli da joj treba. Mjesto toga se stvaraju protivštine sa Srbijom te si moramo i najmanje koncesije na Jadranu iznuditi milijardama. To u času, kada su južni Slaveni u Beču u opoziciji, kada u Bu-

dimpešti iz parlamenta absentiraju, a u Sarajevu prave šandale. Sada pak s Italijom stvaramo Albaniju, sjeme novih komplikacija. Tako Srbiju tjeramo naravno u naručje budućim saveznicima — Rumunjskoj a valjda i samoj Italiji. Te prilike austrijska diplomacija ne će promieniti.“

Blježimo ovaj glas jednog trieznog Niemca o našim prilikama.

Jedna milijarda za vojsku i mornaricu.

Zadnje zajedničko ministarsko vijeće uzvitalo je dosta prašine. Zahtjevi vojne i mornarične uprave izazvali su u javnosti shvatljivu uzrujanost. I kako ne bi, kad se radi o hiljadu milijuna koje će pučanstvo morati namaći da udovolji svedj rastućem apetitu vojnih krugova.

Pred nastajno zasjedanje delegacija izići će vlada zahtjevom, da joj se odobre izvanredni krediti u iznosu od 200 milijuna, koji će biti podijeljeni za vojsku i za mornaricu, ovaj manji dio.

Nadalje su troškovi prouzrokovani od sadanje krize. „Zeit“ veli, da su uprave vojske i mornarice u zadnje doba naredile naručaba, koje će erar stajati više neg dvostruko, ili 500 milijuna.

Između troškova koji se imaju pokriti nalazi se i svota za povećanje topništva.

Nadalje zapovjednik mornarice grof Montecuccoli podniet će delegacijama konkretan predlog glede izgradnje novih triju dreadnoughta u zamjenu brodova „Mornarh“. Ovi novi dreadnoughti imat će sadržnu od 25.000 tona i bit će oboružani topovima od 380 mm., a brzina bit od 24-25 milja. Troškovi za ova tri broda iznosit će 210 milijuna.

Zbrojiv sve skupa, to novi vojni troškovi iznose: 400-500 milijuna za troškove današnje krize; 210 milijuna za nova tri dreadnoughta i 200 300 milijuna za reorganizaciju artiljerije te druge zahtjeve mornarice i vojske.

Ukupno: jedna milijarda kruna! Poreznicima želimo dobru probavu!

Revolucija u Španjolskoj.

„Evening Standard“ prima iz Madrida, da se u Španjolskoj priprema revolucija. Središte vodja namjeravane revolucije nalazi se u Londonu i u Parizu.

Kako muču vitorogi voli S abduanskih špilja i s Tičina, Te raskošje njemu pribavljaju Da plauduje i gosti se pusto.

(Nastavak Lozovinova prijevoda).

62—63. Oj Vilo Ijepa, gdje si sad? Ne ćutim — Dah ambrozije, dokaz tvog prisuća, — Medj dubljem ovim, gdjeno sje-deć ginem — Za krovom svoje majke. — Sad, nadodato radi stiha, suvišno je! — „dokaz tvog prisuća“. Odevč prozaično, pa dokaz nije „indizio“. Ostala tri prevoditelja lijepu frazu izvornika („indizio del tuo Nume“) lijepo su i preveli: „Znamen jasni tvog božanstva“ (Buz.), „Ambrozijom koja te odaje“ (Sasso), „...odah ambrozije, — Što mi tvoje navješta Božanstvo“ (Ilijč) — za krovom svoje majke, opet genitiv mjesto pridjeva (tetto materno), kako je i u izvorniku.

67.poleglimgranjem. Izvornik: „con dimesse frondi“. „Dimesso“ nije „poleglo“ nego „oboreno“. Ovim pridjevom su prevela i sva tri druga prevoditelja.

68. Jer grobane krije. „Krije“ nije „copra“, što znači „pokriva“. Govor je o lipi. Stablo ako pokriva raku, zato ju ne krije, pače nije zasagjena da ju krije, nego da ju poljepšava. L. se poveo za Buzolice-m, koji ima „krije“.

Sada pripremaju obći štrajk, u koji s nadaju privući takodjer i željezničare, državne slugu, mornare i privatne činovnike. U cijeloj zemlji revolucionarni emisari strasno agitiraju. Vlada i španjolski kralj znadu, što se pripravlja, a nemogu da niti dobiju u svoje ruke, a e usudjuju se da upotrebe silu. Položaj je za španjolsku monarkiju silno kritičan, to više što su na vladi ministri koji bez dvojbe simpatiziraju s revolucionarcima.

Sviest ruskih Poljaka.

Franzuskim novinama pišu iz Rusije o držanju Poljaka u Rusiji u sadašnjoj situaciji:

U Ruskoj su Poljskoj četiri staleža: Židovi, velikaši, seljačtvo i radništvo. Židovi govore židovski, smjesa njemačkog i židovskoga. Oni su indiferentni u narodnosti, samo gledaju svoj interes. Seljačtvo je u vječnom robstvu velikaša; malo ih je oslobodio car Alexander II. Stoga kada su bili ustanci za Ponjatovskog i poslije, seljaci ne samo da nisu u tom sudjelovali, nego su očitio pomagali Ruse protiv revolucionarnih plemića. Kako ih plemstvo i sada nemilo tare, očitio zadiru od svakoga saveza sa plemstvom.

Radništvo je takodjer više manje indiferentno prema narodnosti. Prema svojim principima zadiru i ono od svakog doticaja sa plemstvom, i ako je u sebi revolucionarno.

Jedino je plemstvo očitio neprijateljski razpoloženo prema Rusiji, a za Austriju. No kako nije mnogobrojno, a nema nikakva oslonu u narodu, ne treba ga se bojati.

I ako dopisnik. Plemstvo ne može uzkrisiti domovine radom, kojim ju upropastilo i još uvijek upropašćuje.

Tako kao ljudi moramo imati samilosti sa narodom, koji je zakopao svoju budućnost, današnji Poljaci gube sve više simpat je svoje braće Slavena. Ta u Galiciji sami nemilosrdno tlače svoju braću Rusine kao nas Magjari i Njemci. U Beču su uvijek sa Niemcima, protiv drugih bezbrojnih šteta, eto su i nama nanieli neprocijenivu štetu ovih zadnjih dana s talijanskim fakultetom u Jrmu.

Tko drugom jrtvu kopa, sam će u nju pasti!

69. Kog (starinu) je počitkom dvorila i hlatkom. Izvornik: „Più già di calma era cortese e d'ombre“. Prijevod onog „gia“ nije se smjelo izostaviti. Buzolice ga ima: „Kog jur mirom“, Sasso: „Komu jednoć poda“. Ilijč ga je i on izostavio. — Počitkom. „Počitak“, to je riposo“ a ne „calma“ što znači „mir“.

70—73. Ti humke možda obijaš plebejske — I tražiš sad, gdje sveta glava spava — Tvog Parina? „Sad“ suvišno! — „Obijaš i tražiš“ ondje gdje je bilo bolje zadržati glagoljski prislov (kako je u izvorniku: „guardi Vagolando ove dorma“) L. sastavlja dva glagolja „obijaš i tražiš“, a gdje su u izvorniku sastavljeni ondje ih spaja, kako smo već vidjeli.

BUZOLICEV PRIJEVOD.

Zar se tucaš od rake do rake, Gdjeno trune prostacina glupa Zavirkujuc jeda l'igdje spava Sveto tjeme Parina-tvoga?

SASSOV.

Il' se tucaš po grobnicam glote, Ne bi li se namjerila, sveta Gdje počiva tvog Parina glava?

(Nastavit će se).

HRVATSKI PRIJEVODI

FOSCOLOVIH „GROBOVA“

U SVJETLU KRITIKE. (23)

Piše A. prof. Sasso.

51—53. Al' danas, gle! nov zakon hoće grobe — Van milosrdna oka, mrtvim ime osporujuc. „Gle!“ moglo izostati; u izvorniku ga nema, a mjesto „osporujuc“ imalo bi biti „i osporuje“ kako je u izvorniku. Jer tu su izrečene dvije ideje, megjusobom neodvisne: da nov zakon hoće grobove van milosrdnih očiju (bolje no „milosrdna oka“; u izvorniku je višebroj), suviše da im i ime osporuje. Veleći „osporujuc“, kao da tim nov zakon hoće grobove van milostivih očiju, dok jedno može biti bez drugoga.

53—61. Ter leži tvoj bez groba Svećenik, Ta'jo, koj je drugim marom U uboštvu ti služeć svom odgajó Lovor i v'jence vješto ti u zavjet; A tvoj bi osmjech vedrio mu pjesme, Što lombardskog su žegle Sardanapla, Kom samo godi mukanje volova, S abduanskih torova i s Tičina, Jer od njih raj mu: kus i plandovanje.

E senza tomba giace il tuo Sacerdote, o Talia, che a te cantando Nel suo povero tetto educó un lauro Con lungo amore, e t'appendea corone;

E tu gli ornavi del tuo riso i canti Che il Lombardo pungean Sardanaplo Cui solo è dolce il muggito de' buoi Che dagli antri abduani e dal Ticino Lo fan d'ozii beato e di vivande.

— u uboštvu... svom. Mjesto ove apstraktne i prozaične dikičije zašto ne zadržati konkretnu i poetičnu izvornika (Nel suo povero tetto)?

— vedrio, ne odgovara izvorničkom ornavi (kitio, resio) i nekako isključuje bol koju je Parini svejednako osjećao s plemićkih poroka i ako mu je srcu ugodna morala biti fina ironija kojom ih je uspješno šibao. Ako je vila podala graciju njegovim pjesmama, nije mu tim raspršala sjetu što mu je raskalašeno življenje plemića prouzrokovalo.

— torova. U izvorniku stoji antri (špilje) i ne zove tako bez razloga Foscolo torove i sirarice uzduž obala Ade i Tičina, jer (kako u jednoj poslanice piše) „one gnjile močvare davaju neprestano sijeno i rižu... a i ognjicu i žuticu stanovnicima... a preobilno i neprodno plandovanje plemićima, bijedu i zločinstva puku“. Pjesnik je dakle tom riječju htio istaknuti kontrast izmeggju žalosnog stanja ovog puka i raskošja onih plemića, koje odmah spominje. Ovdje je bio potrebit doslovan prijevod. L. se odalčuje od izvornika, a drži ga se

često servilno gdje mu ne treba, pače griješeći protivu samom hrvatskom jeziku. — od njih mu raj: kus i plandovanje. Baš čudna dikičija, koja ne znamo da li će se komu dopasti: nam nikako ne može. — Za isporogjenje donosimo od ovog ulonka prijevod:

BUZOLICEV.

Ter u zemlji bez grobnice trune Tvoj svećenik, veselico vilo, Koji u svom krovu ubožnomu, Tebi pojuć pjesme i začinke, Dugotrajnim ljupkim milovanjem Uzgoji ti uzor — lovoriku, I dičien ti ovijao vience; I ti svojim šaljivim posmjehom Rosila mu pjesmice strjelice Što bockale tog Sardanapalca Longobardea, komu sva raskošja Iz rikanja vitorogih bika Abduanske i ticinske pasme, Otkud njemu lastovanje pusto I blaženstvo masnih zalogaja.

SASSOV.

Ter bez groba a u zemlji crnoj Tvoj svećenik leži, o Thalijo, Što ti u svom siromašnom stanu Dugotrajnom prečistom ljubavi Vience vio, lovor odgajio; A ti njemu svojijem posmjehom Uzorito pjesmu si kitila Što lombardskog šiba Sardanapala, Komu samo milo je slušati

Podjela Male Azije?

Javljuju iz Petrograda, da su odnosi između Englezke i Rusije veoma povoljni. Pogovara se da su se Rusija i Englezka sporazumile, kako će podijeliti Malu Aziju. Ruska je „interesna sfera“, na koju ona aspirira, Armenija i Kurdistan, te turske zemlje oko Crnog Mora, a Englezka bi htjela južni dio Male Azije, Siriju i Palestinu, Mezopotamiju i Arabiju.

Turskoj je pak osiguran posjed Carigrada i Dardanela. Baš radi toga je ona tako uporna protiv balkanskih saveznika, jer je stalna, da Carigrada izgubiti ne će. Među garante, koji jamče „cjelokupnost“ Turske, stupit će i Rusija, ali će naravno dobiti zato i kompenzacije.

Francuzka bi svakako htjela dobiti Siriju, pa će to saveznice Englezka i Rusija morati uzeti u obzir.

Englezka se ne će uplitati u armensko pitanje, a Turska je već počela puštati u tom pitanju zahtjevima Rusije.

Nje načokj pak i Austro-Ugarskoj ne će od svega toga ostati nego samo neke gospodarske koristi.

Miljukov o položaju.

Ruski ministar predsjednik *Kokovcev* i vodja kadeta *Miljukov* putuju po Balkanu u naučne svrhe. Miljukov se zaustavio i u Beču te tom prigodom „Neue Freie Presse“ i „Wiener Abendblatt“ donose neke njegove izjave.

Miljukov je ponovno naglasio, da je ruska vlada izpunila svoje dužnosti i učinila sve, da se mir uzdrži, a pri tom je pazila i na svoje vlastite interese. Izjavio je, da je sada dana balkanskim narodima mogućnost da se gospodarski razvijaju i intenzivno sudjeluju u obćem kulturnom djelu.

Glede Albanije Miljukov je rekao, da je uvijek bio za to, da se Arbanasima osigura kulturni razvoj te je izjavio, da je Austro-Ugarska, čije zahtjeve glede srbske luke na Jadrani i glede autonomije Albanije životni su joj interes, bez sumnje u tom pitanju postigla uspjeha. Radi toga opravdana je nada, da će mudrim ravnanjem omogućiti trajne, zadovoljujuće odnose na Balkanu.

Miljukov je još nadodao, da će Austro-Ugarska znati cijeniti umjerenost, koju pokazala Srbija tim, što se je glede Albanije pokorila volji Europe. Austrija se za to može Srbiji odužiti kad se bude radilo o omeđajaču Albanije.

Mirovni pregovori suspendirani.

O sjednici, koja obdržavana na pravoslavni Badnjak, brzovjav nas je obavijestio da je imala veoma nepovoljan rezultat: suspendiranje pregovora usljed nepostupljivosti turskih delegata. Tok sjednice bio je sljedeći:

Predsjedao je Novaković. Odmah je ustao turski delegat Rešid-paša te u ime svoje i svojih drugova izjavio:

„U zadnjoj moti balkanskih delegata bilo je rečeno, da Turska ne uvažava doista rezultate rata. Izjavljujemo, da smo dali velikih teritorijalnih koncesija i da smo, izuzev dvie točke, primili sve želje saveznih država. Mi smo pristali na to, da se, glede teritorija zapadno od Drinopolja, mješte izraza „okupirano zemljište“ kaže „ležeće zemljište“, buduć saveznici celog tog zemljišta nemaju u rukama. Dočim smo mi toliko koncedirali, saveznici nisu nama ni u čemu. Ako se mi ustručavamo odstupiti Drinopolje, to je zato, jer je to nemoguće sa stanovišta obrane Carigrada i Dardanela. Moramo izjaviti, da smo došli amo čvrstom namjerom da sklopimo trajan mir, koji bi omogućio prijateljske sveze i ugodne trgovinske transakcije za obe strane. Mi smo takodjer pripravnici i nadalje razpravljati o medjašnjoj crti medju Turskom i Bugarskom, ali ta crta mora tako ići da Drinopolje ostane na turskom teritoriju. Da damo nov dokaz pravdoljubivosti, privoljujemo i na to, da se odričemo svih svojih prava na Kretu, ali uz uvjet, da saveznici ne zahtjevaju odstupanja nijednog egejskog otoka.

Ako saveznici, unatoč ovim velikim žrtvama Turske, ne bi htjeli dati nikakvih koncesija ili bi pregovore prekinuli, odgovornost past će na njih i mi bi u tom

slučaju proglasili sve svoje dosadanje koncesije za nevaljale i kao da nisu bile stavljene.

Nakon ove izjave turski delegati ostavili su dvoranu.

Kada su turski delegati opet pozvani u dvoranu, Novaković pročitao im je sljedeću notu:

„Predlozi Njihovih Preuzvišenosti otomanskih delegata ne odgovaraju zahtjevima formuliranim od saveznika u predjašnjoj sjednici. Buduć pregovori o novim predlozima ne bi došli do sporazuma, balkanski su delegati primorani djelovanje konferencije suspendirati“.

Novaković je na to sjednicu zaključio. Turski su delegati protiv suspendizije prosvjedovali. Balkanski delegati obavijestili su turske delegate prijateljski, da pregovore ne će prekinuti, već će počekati na povoljniji odgovor Turske.

Carigrad, 9 siečnja. Ovdje se pogovara da su ratni ministar i ministar vanjskih posala imali pred Čataldžom konferenciju sa bugarskim zapovjednikom Savovom. Rezultat konferencije nije poznat.

Carigrad, 9 siečnja. Porta je dala svojim delegatima u Londonu nove instrukcije.

Carigrad, 9 siečnja. „Ikdam“ javlja, da je podnesen predlog da se između Bugarske i Turske uredi neutralna zona kojoj bi pripao i drinopoljski vilajet. Uprava ovog neutralnog područja imala bi se povjeriti turskim činovnicima.

Jednaki predlog učinjen je i za egejske otoke.

Ove predloge uzet će velevlasti za predmet razprave.

London, 9 siečnja. I ako nove instrukcije turskim delegatima još nisu stigle, balkanski delegati ne misle pregovore prekinuti.

London, 9 siečnja. Italija, u sporazumu s Austro-Ugarskom i Njemačkom, predlaže da otoci Chios, Mitilene, Rhodos i Kos, koji smješteni pred Dardanelima, ostanu Turskoj. Pučanstvu tih otoka neka se dadu slobodštine. Tako bi ravnovjesje u Sredozemnom moru bilo užužvano.

London, 9 siečnja. Glede intervencije velevlasti kod delegata za mirovne pregovore nije još postignuto obćenito suglasje.

Zadnji dani Drinopolja.

Drinopolje stoji pred predajom. Iz Pariza javljaju, da je drinopoljski zapovjednik Šukri paša izjavio, da su Bugari dobili vanredno teške obsadne topove i tako ih postavili, da je svaki daljnji otpor Turaka nemoguć. Šukri paša se boji, da bi Bugari mogli hitcima topovskim oštetiti sultanove grobove koji se nalaze u gradu. Osim toga Bugari su otkrili podzemne hodnike i rovove koji dosad Turcima omogućivali aprovizaciju.

Carigrad, 9 siečnja. Između zapovjednika Drinopolja Šukri paše i zapovjednika bugarske vojske vode se pregovori o predaji Drinopolja. Porta je već dobila viest, da je Drinopolje pri koncu odpora.

Sastanak Berchtolda i Pašića.

Beograd, 9 siečnja. Austro-ugarski poklisar Ugron vodi pregovore da se omogući sastanak grofa Berchtolda sa ministrom predsjednikom Pašićem.

Konflikt izmedju Bugarske i Rumunjske.

Pregovori medju Bugarskom i Rumunjskom radi regulacije granice ne napreduju. U Sofiji su protivni zahtjevima Rumunjske.

„Victorul“ piše, da će Rumunjska mobilizirati drugi i četvrti zbor te Silistriju okupirati. Generalni štab je učinio sve potrebno te čeka samo na kraljev podpis.

U Bukarešt je stigao turski general Torghut-Šefket paša koji nudi Rumunjskoj tursku pomoć, ali rumunjska vlada ne će da se tako daleko sveže s Turskom da ne proigra simpatije Evrope.

Rumunjska pozivlje rezerviste.

U Parizu nastanjeni rumunjski djaci pozvani su na vojne vježbe. Dano im je pet dana vremena da se prijave svojim četama.

Rusija mobilizira protiv Rumunjskoj.

„Deutsches Volksblatt“ prima iz Jas-syja, da Rusija u Besarabiji upravo nag mobilizira. — U Kšnevu, Bendesu i Tiraspolju koncentrirane sa velike čete. Ta mobilizacija je — kaže — uperena protiv Rumunjskoj, kada bi ova napala Bugarsku.

Tobožnji pokolj.

Köln, 9 siečnja. „Kölnische Zeitung“ prima iz Soluna viest da je u sandžaku Serres poklano 20 000 Muslime.

Solun — slobodna luka?

London, 9 prosinca. Iz Soluna pobjegli Muslimani odposlali su ministru Greyu deputaciju, koja je molila da bi Solun postao slobodna luka u turskom posjedu ili internacionalizirana.

Nova naoružanja Njemačke.

Berlin, 9 siečnja. Dementira se viest, da će vlada podneti Reichstagu nove vojne zakonske osnove.

Austrija hoće Lovčen?

Službeno se dementira viest, da Austrija radi na tome, da dobije od Crne-gore Lovčen.

Rimska „Tribuna“ donoseć ovaj dementi veli, da je dementi došao u pravi čas. U Beču se sada bori više struja: na čelu miroljubive struje stoje car i grof Berchtold. Miroljubivom stanovištu tih dvaju najmjerodavnijih faktora pogotovo viesti stanovitog bečkog novinstva nikako ne odgovaraju i imaju svrhu, da izazovu nesporazumljenje izmedju interesiranih država.

Srbska skupština.

Beograd, 9 siečnja. Drži se sigurnim, da se skupština ne će sastati prije nego bude mir sklopljen.

Dobra volja Srbije.

Beograd, 9 siečnja. Pogovara se, da će srbske čete izprazniti Drač netom mir bude utanačen.

London, 9 siečnja. Reuterov dopisni uređ saznanje, da će Srbija još danas službeno dati dokaz svoje dobre volje izjavljujuć da će odmah iza sklopljenja mira povući svoje čete.

Vatikan za Palestinu.

Rim, 9 prosinca. Papa Pio X. odposlao je poklisarskoj konferenciji u Londonu notu, u kojoj predlaže da se pri uredjivanju iztočnog pitanja uzme u pretres i pitanje Palestine, koja u buduće da bude dignuta iz turske kontrole. Ako to ne bi bilo izvedivo, neko velevlasti preuzmu garanciju za trajnu zaštitu svetog mjesta i hodočastnika.

Srbski kralj Piju X.

„Neues Wiener Tagblatt“ prima iz Rima, da je srbski kralj Petar čestitao papi Piju X. prigodom mladog ljeta. U Vatikanu tumače ovo kao spremnost Srbije da želi urediti odnose katolika u sporazumu sa sv. Stolicom.

Iz hrv. i slov. zemalja.

Novi podban u akciji.

Iz Zagreba javljaju, da je podban Unkelhäuser konferirao sa mnogim predstavnicima pokrajinskih vlasti. Govori se da je to bilo radi izbora, ali službene novine dementiraju.

Vojnička oblast proti Hrvatima u Puli.

Zapovjedništvo ratne mornarice u Puli zabranilo je svim mornarici i vojničtvu podložnim osobama pohadjanje „Narodnog doma“, gdje se usredotočuje sav politički i društveni život pulskih Hrvata. Časnici, koji su u zgradi „Narodnog doma“ stanovali, dobili su nalog da se odmah izsele. Ova odredba vojničke vlasti presenčila je i uzrujala naše pučanstvo.

Zabrana je izvršena mimo znanja političke i redarstvene oblasti. Uzrok tome bi bio, što bi restaurater „Narodnog doma“ bio koješta izjavio. Sada je policija na zahtjev dra. Laginje povelja iztrgati je ustanovljeno da dotične rieči nije izrekao restaurater nego tek neki sluga „Narodnog doma“.

Sada javnost očekuje da će vojna oblast opozvati svoju zabranu i tako umiriti uzrujane duhove.

Nakon omladinskog procesa u Beču.

Gospodi odvjetnicima *Dr. Čoviću-Plenkoviću* i *Dr. Herzogu*, zagovornicima naših narodnih prava u ovom tuđem gradu, smatramo svojom svetom dužnošću da im najsrdačnije zahvalimo što su nas, prigodom procesa podignuta protiv nas od bečkog drž. odvjetništva, primjernom poštvrnošću najodlučnije zastupali i tim odvratili od nas najteže posljedice u času kad je na nas navljivalo bečko javno mišljenje. — Budući da bezuslovno odbiše i svaku pomisao da im se drugim načinom blagodari na patriotskom zauzimanju ne možemo nego ovim javnim putem da im iskažemo svoju najdublju harnost.

Uz to dužni smo da i na ovaj način zahvalimo gg. odvjetnicima *Dr. Hornu* i *Dr. Lohsingu* a osobito prvome, branitelju glavnog okrivljenika, koji su, premda pripadnici tuđe narodnosti, upotrijebili svu svoju vještinu da nam pomognu.

Beč *phil. Novak Bukvić* za sebe i za trinaest mu drugova.

Veleizdajnički proces u Sarajevu.

Sarajevska policija uapsila je osam djaka. Predani su sudu te će državno odvjetništvo podići protiv njih veleizdaje.

Naši dopisi.

Sa Velikog Prologa primamo: Onomadne je izišao u „Hrvatskoj Kruni“ jedan dopis iz Malog Prologa. Nije nam potrebe da vodimo polemike, ali pošto se vidi da gosp. dopisnik pretjerava, mora ga se opomenuti da nije na pravom putu — što to i on valjda sam zna — i da hoće da zelen plod bere, zanj zreo, te rad toga mu krivo i žarko sunce tobož da isto nije pravim putem putovalo...

Možda se gosp. dopisnik drži one: „tko pravedno gudi gudaalom ga po pristima biju“ A ne! Danas je duh vremena: „tko laž gudi gusle mu pucaju o glavu“.

Gosp. dopisniku ni malo nezamjeramo što želi i nastoji da se u Malom Prologu ustanovi pošt. ured, ali za pomoći se u tom, kao čovjek, nesmije se lačati onakovih sredstava nego samo istine. Uzimlje gosp. dopisnik najprije da je Mali Prolog potrebitiji da ima pošt. ured nego Veliki Prolog. Udri bolan razlogom i istinom, a ono što istina nije zove se „laž“ a to je ružno.

Veli gosp. dopisnik da je to zagarovao gospodin zastupnik Prodan — hvala mu i za to i sa naše strane — ma ima deset godina da se ta stvar traži i za Veliki Prolog i gg. zastupnici isicali potrebu.

Suviše veli da imadu 1500 duša sama Dusinska župa ima 2000. Veli nebi mogla obstojat pošta na V. Prologu ako se ne pridruži i Mali Prolog. Za najbolje zna ravnateljstvo pošta pak treba dokaza. Ističe gosp. dopisnik neima nego 4 kilometra iz Vrgorca Velikog Prologa. Kako sve istina tako to. Što nije bar to rekao da je 6 kilometara i nešto barem 100 met. više?

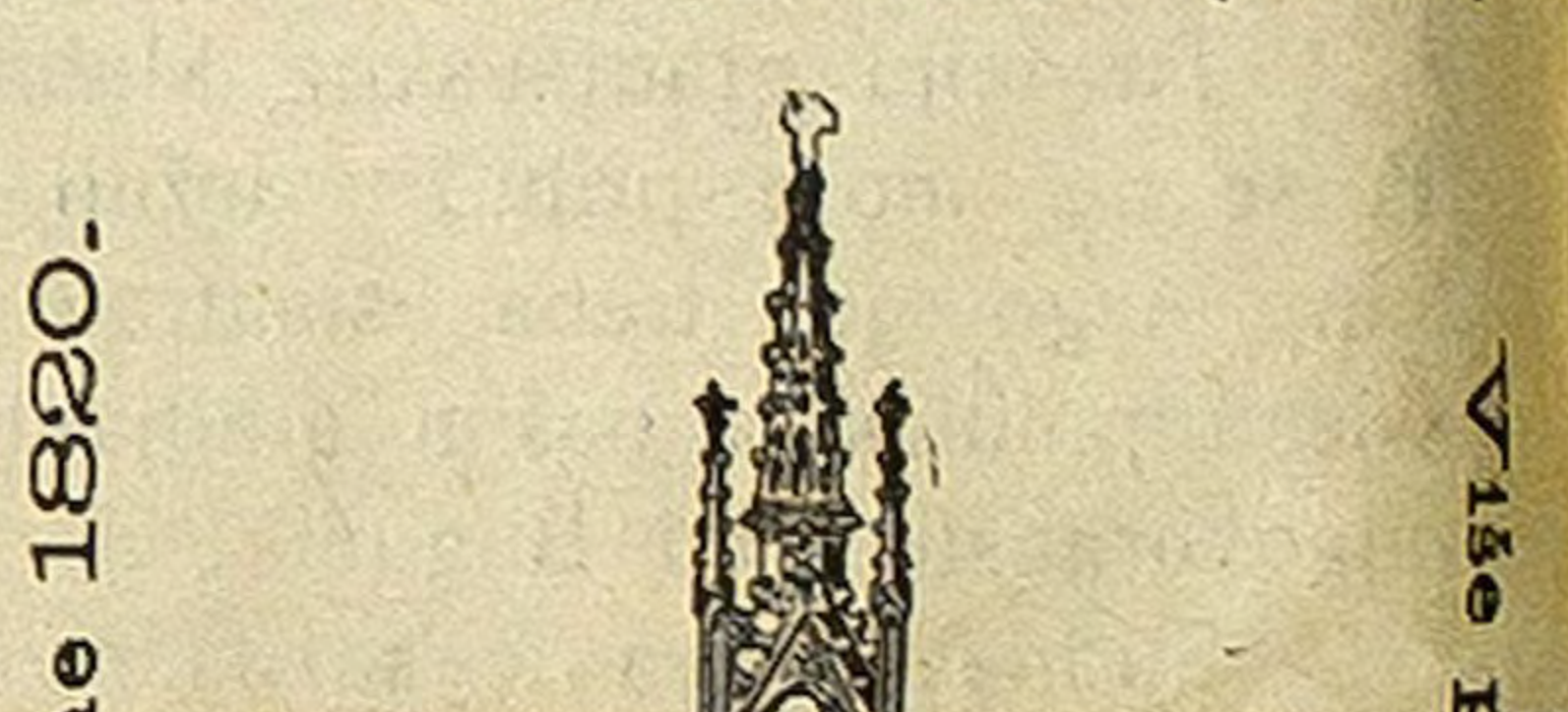
I vrabci bi znali suditi da je veća potreba Velikom Prologu nego Malom Prologu, ta ova bi imala toliko sećanja Dusina, Podprolog, Unčane, Draževina i Seoce koji su puno bliže Malom Prologu.

Još kaže: „poštarski i brzovjavni uredi. Zašto onda ne: i „telefonski“....

Pak još se tu predbacuje i obilaznik činovniku. Zar bi i o njemu gosp. dopisnik rekao štogod istine kao i o kilometrima Vrgorca do Velikog Prologa? Ako napredan čovjek, onda ističi svoje potrebe a ne gledaj štetovat drugome, i onda — Zveč.

INSAM & PRIMOTH St. Ulrich, Groeden (Tirol).

1820.

Kiparske radnje iz drveta za crkvu Kipovi svetaca, oltari, propovjedao i križni putevi, razpela, jaslice itd. Katalog uzoraka s cijenama daje se b. d. a. v. a. Za dostavu naručbe do štacije uključivo s skrinjom, ne plaća naručitelj.

KO ŽELI ZDRAVLJA

neka pohodi glasovito

Spljetsko sumporno kupalište

NAGY I DRUG

koje posjeduje, kako već poznato, najljekovitiju mineralnu vodu u Evropi. U jednoj litri sadržano je 31.5 grama razne soli. — Otvoreno cijelu godinu.

Prospekte šalje uprava.

OGLAS.

Častimo se javiti P. N. občinstvu, da naša krojačnica te gg. trgovci MARKO JAKOVLJEVIĆ i IVE ŠAIN u ŠIBENIKU i PETAR PILIĆ u ZADRU prodavaju gotova odijela solidno izradjena iz naše čiste vunene štofe po Kr. 32.— od broja 44 pa unapred, i izvrstne kuverte u raznim bojama takodjer iz čiste vune uz veoma umjerene cijene. Vanjski trgovci, ako žele nabaviti gotova odijela i kuverte, neka se obrate našoj tvornici, gdje će na gore spomenute cijene takodjer dobiti popust.

Odlučnim štovanjem

PRVA DALMATINSKA TVORNICA PREDIVA i TKALA PAŠKO RORA & drug

Iz grada i pokrajine. RAZNI BRZOJAVI.

Politički tečaj u Šibeniku obdržavati će zastupnici bratskog slovenskog naroda dr. Krek, dr. Korošec i prof. Jarc u subotu 11. ov. mj. od 6-9 sati večer, te u nedjelju od 10-12 sati i to ovim redom:

1. *Ustav u Austriji.* Govori prof. Jarc, zastupnik na carevinskom vijeću.
2. *Južni Slaveni u sadašnjosti i budućnosti.* Govori dr. Krek, zastupnik na car. vijeću.
3. *Trgovački ugovori Austrije s obližnjim državama.* Govori dr. Korošec, zastupnik na car. vijeću.
4. *Porez u Austriji.* Govori prof. Jarc.
5. *Zauzimanje vlade za zadrugarstvo kod nas i u obližnjim državama.* Govori dr. Krek.
6. *Politička izobrazba puka.* Govori dr. Korošec.

Odlični naši prijatelji dolaze u subotu prije podne vlakom. Dolazi s njima i poznati obstrukcionista zast. Gostinčar. Uvjereni smo, da će naše gradjanstvo rado pohrliti na ova predavanja, da čuju rieč vrstnih trudbenika bratskog slovenskog naroda.

Mjesto čestitke o Božiću i o novoj godini darovao je g. dr. Subotić K 10 „Ubožkom Domu“ u Šibeniku, a Gjuro A. Vojvodić iz Knina K 10 za družbu sv. Čirila i Metoda.

Ubožkom domu darovali po K 5: gosp. B. Calebich, namj. savj. i obitelj g. Atilija Curira da počaste uspomenu pok. Kasandre pl. Fontana-Valsalina. Uprava najljepše zahvaljuje.

Šibenčani pred sudom. Naš sugradjanin g. Ljubo Koštan, fin. oficijal, odgovarao je pred splitskim sudom radi uvrede veličanstva. Bio je riješen. Milo nam je, da je istina pobjedila.

Pred sudom u Gorici bio je osuđen na tjeđan dana zatvora. Vladimir Krečak, jer je u kavani „Trieste“ u Tržiću vikao „Živila Srbija!“

Predplatite se

na Hrvatsku Rieč! Izvješćujte „Hrvatsku Rieč“!

Promjene u Banovini.

Beč, 9. siječnja. „Zeit“ javlja, da je bivši ban dr. Rakodczay ozbiljan kandidat za bansku stolicu. Grof Teodor Pejačević imao bi postati ministrom za Hrvatsku.

Namjestnik Tirola.

Beč, 9. siječnja. Kao nasljednik baruna Spiegelfelda na namjestničtvu u Tirolu spominje se bivši dalmatinski namjestnik barun Handel, koji bi imao dosta sposobnosti da sabor učini sposobnim za rad.

Bolest grofa Stürgkha.

Beč, 9. siječnja. Ministar prepsjednik grof Stürgkh poboljeva; ipak obavlja u stanu tekuće poslove.

Bilinski u audienciji.

Beč, 9. siječnja. Ministar financija i upravitelj Bosne i Hercegovine vitez Bilinski primljen je jučer popodne od kralja u audienciju.

Smrt češkog zastupnika.

Prag, 9. siječnja. Češki socijaldemokratski zastupnik Cerny nenadano preminuo.

Dvoboj Tisza-Szechenyi.

Budimpešta, 9. siječnja. U dvoboju sa grofom Tiszom grof Szechenyi dobio težu ranu na čelu. Protivnici se nisu izmirili.

Srušila se kuća.

Rim, 9. siječnja. U ulici Tritoni srušila se jedna kuća. Usmrćeno je 11 osoba; četiri osobe izvučene su iz ruševina teško ranjene.

Gospodarska katastrofa u Kaliforniji.

San Francisco, 9. siječnja. Velika studen uništita sve plodine citrona. Štete 20 milijuna dolara.

Br. 2905.

Oglas natječaja!

Otvara se natječaj na mjesto tajnika ove občine sa početnom godišnjom plaćom od kruna 1800.

Ovaj će prvu godinu službovati kao privremeni tajnik a zatim će biti predložena vijeću njegova stalnost i pravo na mirovinu u smislu pokrajinskog zakona od 28. Veljače 1899.

Iza pete godine službovanja njegova će plaća biti povećana na 2000 kruna a poslije 10 godina na 2200 a iza 15. te godine na 2400 kruna.

Natjecatelji će molbi priložiti:

1) Krstni list, 2) svjedočbu pripadnosti, 3) svjedočbu dosadašnjeg službovanja kod Općine i o sposobnosti i obavljanju uredovnih posala.

Molbe imaju biti upravljene občine skome upraviteljstvu za občinsko vijeć najdulje da 30. Siječnja godine 1913.

Od Općinskog Upraviteljstva

Rab, 30. prosinca 1912.

Načelnik

Bakota

Prijsjednik
Botteri.

(1-3)

Trgovačkog naučnika

tražim za papirnicu, po mogućnosti iz bolje obitelji

JURAJ GRIMANI
PAPIRNICA

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, ciena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

Mladi sudbeni činovnik

vjest svima poslima uključivo zemljišnim, piše i govori talijanski, srbsko-hrvatski, pozna dobro njemački, slovenski — traži mjesto kod odvjetnika, bilježnika, tvrdke, zavoda, občine u kojemu drago ovećem gradu. Ponude pod „Radiša“ Uredništvu.

Losconcz & Hatvanski paromlinovi od Borsod Mischolz i Istvanskog dioničkog društva proizvadjaju najbolje i najizdašnije vrsti

∴ BRAŠNA ∴

Najveće mlinsko poduzeće.

Dnevna produkcija 700.000 kilograma brašna.

Glavno zastupstvo i skladište kod tvrdke:

FRAN LENTIĆ Trst.

HRVATSKA VERESIJSKA BANKA

∴ PODRUŽNICA ŠIBENIK ∴

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2.000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DEVIZE SE PREUZIMLU NAJKULANTNIJE. IZPLATE NA SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERETNICE, ZALOŽNICE, SRECKE, VALUTE, KUPONE. PRODAJA SREČAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE. OSJEGURANJE PROTIV GUBITKU ŽRIEBANJA. REVIZIJA SREČAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLATNO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

JESAM LI PLATIO PREDPLATU?

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu
jedini je domaći osiguravajući zavod. ∴ Utemeljena g. 1884.

CENTRALA: Zagreb, u vlastitoj palači, ugao Marovske i Preradovićeve ulice.

PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osiek, Rieka, Sarajevo, Ljubljana i Novisad.

Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. I., II. kat
Telefon 25-94

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeće vrsti osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. Osiguranja glavica za slučaj doživljaja i smrti.
2. Osiguranja miraza.
3. Osiguranja životnih renta.

II. Protiv šteta od požara:

1. OSIGURANJA ZGRADA (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica, industrijalnih poduzeća).
2. OSIGURANJA POKRETNINA (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.).
3. OSIGURANJA POLJSKIH PLODINA (žita, sijena itd.).

III. Staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadružna imovina u svim odjelima iznosi K 2.713.674-13
Od toga temeljna glavica K 800.000-—
Godišnji prihod premije K 1.363.040-89
Isplaćene odštete K 4.970.238-48

Sposobni posrednici i akviziteri primaju se uz povoljne uvjete.

Zastupstvo za Šibenik i okolicu
VLADIMIR KULIĆ - ŠIBENIK

Zahvala

svima onijem vrlim prijateljima i znancima, koji nam prigodom bolnog rastanka naše angeeoske

Kasandre Fontana-Valsalina

rogjene plem. Draganić-Veranzio,

dadoše toliko izkaza štovanja i ljubavi prama miloj pokojnici i prama nama.

Na osobiti način pako zahvaljujemo velecijenjenom Dru. Gustavu Braunu, koji ju je svojom požrtvovnom i nesebičnom brižljivosti nastojao oteti iz čeljusti smrti, te M. P. Komanderu O. Metodu Radić-u, njenom ispovjedniku, koji ju je rijetkom dobrotom tješio do zadnjeg trenutka.

Naša će harnost prama pojedincima te prama svima skupa ostati neumrla i neizbrisiva.

ŠIBENIK, 7. siječnja 1913.

Suprug

I. K. Dr. Fontana-Valsalina
i rodbina.

VELIKA ZALIHA

MUŽKIH ODIELA ZA ZIMSKU SEZONU

NAJMODERNIJEGA KROJA — — — — — UZ VRLO UMJERENE CIENE.

☞ SUVIŠE ODIELA ZA AMERIKU. ☜

PIO TERZANOVIĆ - ŠIBENIK

Ne boji se nikakove utakmice.

Velika zaliha svakovrstnih

MREŽA OD PAMUKA

(KOTUNA) od prve svjetske tvornice.

Suviše

MREŽA TALJANSKIH (paljizkih)

BAČAVA HRASTOVIH

OD 3½ DO 4 HL.

KRALJICA DAGMAR

HISTORIČKI ROMAN

ČESKI NAPISAO VACLAV BENEŠ TRŽEBISZKY - PREVEO PAVAO M. RAKOŠ

52

„Idem... Još jednom pokušat ću da dobijem svoju baštinu!“

„I blagosovit će te sav češki narod!“

„Za sad primi za svoje poslanstvo moju zahvalu. Ako Bog da izravnat ću svoj dar brižljivije na Hradčanima!“

„Zovu me natrag u domovinu... Idem... Dani našeg potucanja po svijetu, ženo moja, možda se ipak približuju kraju...“

„Da to dade dobru Bog!“ progovorio je otac Dobrogost, a oči gospodje Adlete opet se okrenule krstu na pročelnoj strani s izrazom tako iskrene zahvalnosti.

„I moja nada približuje se ostvarenju! — Još jednom molim te vojvodo i opominjem te tvog obećanja!“

„Na Hradčanima, kraljeviću!“

Pršemislu se najednom promjenio. Oči mu bile pune ognja, s čela mu iščezli oblaci, ledene crte njegova lica rastali se, i u glavi mu se opet uzbudila brzina mišljenja, s kojom se prije veoma odlikovao između svijeta.

„Želim ti najsrećniji uspjeh, vojvodo, i vama, svjetla gospodjo, najljepšu sreću...“

Kraljević Valdemar podigao je čašu, u kojoj je prelazila medovina, njegova ruka dotakla se ruke Draguški, i među ostalim nazdravicama nazdravio je kraljeviću i Pršemislovoj kćeri: „I u tvoju sklonost prema meni, krjeposna djevojko!“

Draguška je oborila oči i povukla je koprenu preko lica... Iznenađeno se jako zarumenila...

„I ako ti dade, svjetli gospodine moj, Bog pobjedu, kao što se čvrsto nadam i nepokolebivo vjerujem u njega, za vječno prijateljstvo među češkim vojvodom i danskim kraljem, između češkog puka i danskog naroda...“

Glas oca Dobrogosta još umuknuo nije, kad se začula u sobi vriska, koja je gromovitim klicanjem i zaglušnim pljeskanjem prelazila sve prijašnje izraze veselja i prijateljstva.

„I među svjetlim rodovima mojih gospodara i plemenitim kraljem Pršemislovaca najtjesnije prijateljstvo!“

Draguška si kod ovih riječi viteza Jitrsenca povukla koprenu preko cijelog lica.

Kraljević stiskao je njezinu ruku u svojoj... .

Samo mladi Černin bio je nekako šutljiv, rumenilo mu iščezavalo s lica, i čašu, koja mu bila u desnici, nije više prineo ustima...

A srećom to niko opazio nije.

A mladom pjevaču ipak se činilo, da se u toj burnoj vici ruši strop nad njegovom glavom, da mu iščezava plavetnilo s neba njegova proljetnog života, i da se dižu na obzoru tamniji i grozniji oblaci...

Valdemarova ruka stiskala je Draguškinu ljevicu... Kraljević bi za te časove žrtvovao sve... Draguškinu lice još uvijek skrivala je koprena, a ipak moglo se opaziti na njemu tamno rumenilo.

Mladi pjevač, koji je donio Pršemislu najradosniju vijest, bio je šutljiv, zbunjen i blijed; opirao se o sto, kao da svakog časa hoće da ga ostavi snaga...

Na vjerenikovoj strani iznenadno se digla Jitruška. Njezino lice svjetlilo se od nutarnje sreće, danas je sasvim zaboravila na sve — i na „vrlhelčovo“ proročanstvo, riječi oca Dobrogosta u drvenoj crkvi rastjerale su sav taj strah. U svojoj bijeloj desnici držala je također čašu, oko usnica tirao joj je bajni smješak, koji se pretvorio, kad su se otvorile, u najzvučnije srebro.

„Dozvolit ćeš mi, premili moj, da i ja dignem čašu... u zdravlje mladog pjevača, kojem je Niklotov soko pokazao put amo, da nadje drugaricu života, o kojoj nam je pjevao tako krasno!“

Jitrsenec poljubio je u čelo svoju ženu, i kraljević Valdemar dotakao se svojom čašom čaše Sobjehrdove.

Černin se silio, da se smješi i klanjao se, a i opet mu se činilo, da se sve okreće oko njega.

Draguška podigla je svoju koprenu, njezin se pogled opet srio s očima Černina; a sad je Pršemislovu kćer zadržao pogled Sobjehrdov, da je nehotice istrkla svoju ručicu iz Valdemarove desnice.

Medju svatovima bilo je veselije; pjevanje, govor i cika u dvorani, na dvorištu i u selu prelazila je u buku, koja se čula na daleko i široko oko Bukovca, kao da je prodrlo more svoje tisućgodišnje obale i da se u ogromnim potocima sve više približuje.

Sunce se već bližilo zapadu, a gosti kao da su sve više i više dolazili.

Kraljević otišao je u selo među narod, mladenci su ga pratili, prisutna je bila gospodja Adleta s Draguškom, a nije izostao ni otac Dobrogost...

Nije bio samo Pršemislu sa sinom.

Neka tri sata odavde letio je kao ptica sjevernoj strani. Nekoliko konjanika, koji su ga pratili, daleko su ostajali za njim. Samo dvojica bila su uz njega.

Pršemislu ni časka oklijevano nije. Razumio je, od kolike je važnosti poslanstvo starog Černina, koji je razaslao sva četir sinova, da ga potraže i da mu reknu, da je doba, da se vrati u domovinu.

Najedno ustavio se Pršemislu.

„Da li ste mislili na povratak! — I ti, mladi prijatelju, primi još jednom moju zahvalu, i daj Bože, da ti čim prije mogu naplatiti tu uslugu u najvećoj mjeri...“

„I tebi gospodine, nek pomogne sveti Vaclav!“ odgovorili su mladići u isti mah, jezdeći Pršemislu sa strana, kao da se natječu s vjetrom. Bjehu to njegov Vratislav i mladi Černin, kojeg je knez molio, da bi međjutim ostao i bio provodić njegovoj ženi i kćeri pri povratku u Češku.

„Oče, bili se i ja vratio s tobom? — Tako bi rado išao uzate na rodnu grudu! — Smijem li, oče?“

„Lakše ćeš biti od koristi majci i sestri nego meni... Ako mi ne uspije taj moj put? I ti se vrati, sine moj... Poslušaj, Vratislave! — Srećno, do vidova!“

Pršemislu poljubio svojeg sina u lice, i za čas su udaljeni međusobno za dobra pol sata.

Vratislav i Sobjehrd su za tim jahali polaganije...

Već više godina nisu se vidjeli; a poznali se odmah... Samo je Pršemislovov sin prvog časa razmišljao, kako je mogao amo doći. A tek što je otvorio usta, osvjedočio se, da se nije varao; a za pjevanja nije htio da mu smeta; sve donde, dok nije dozvučao u grlu i zadnji titraj...

Ipak su mladići govorili malo.

Vratislav mislio je na oca a Sobjehrd na...

I činilo se, da Černin drema na konju. Uzde je posve spustio iz ruke. I konj je tako išao, samo da stao nije...

Sobjehrd digao je glavu tek onda, kad mu večernji vjetar donio do uha muški šum i kad se na sjevernoj strani razlilo svijetlo kao od više stotina bakalja.

„Jašimo brže! — Obojica se zamislili. — Jamačno nas već čekaju!“

„Gospodine, morao bi reći mene!“ dodao je Černin.

„Zar možeš sumnjati o našoj sklonosti prema vama?“

(Nastavit će se).

Papir i tuljevi za
cigarete
ABADIE
PARIS
Dobiva se u svim trafikama

Hamburg-Amerika Linie

Izravna njemačka vozna pruga sa brzim i poštanskim parobrodima.

Odprema putnika
na
sve strane svijeta
naročito na programima

Hamburg - Newyork
Hamburg - Philadelphia

Hamburg-Argentina	Hamburg-Mexico
Hamburg-Brazillja	Hamburg-Afrika
Hamburg-Canada	Hamburg-Engleska
Hamburg-Cuba	Hamburg-Francuska

Zahvalna pomorska putovanja.
Putovanja oko svijeta, vožnje na Istok, u Istočnu Indiju, u Južnu Ameriku, te vožnje po sredozemnom moru. Putovanja na Sjever do Drontheima, na otok Island, na sjeverni kap i Spitzbergen.
Vožnje po Nilu.
Upute se šalju i daju besplatno.

Hamburg - Amerika Linie,
odlo za putnike, Hamburg.

Zastupstvo u Trstu: Hamburg-Amerika Linia
General. agentura za Primorje, Via Porporelle.

VELIKA ZLATARIJA
Gi. PLANCIC
Vis - STARIGRAD - Veljuka

PRVORAZREDNOM DIPLOMOM I ZLATNOM MEDALJOM
:: NA RIMSKOJ I BRUSELJSKOJ IZLOŽBI NAGRADJENA ::

TVORNICA VOŠTANIH SVIEĆA

VLADIMIR KULIĆ ŠIBENIK

PREPORUČA SVOJE PROIZVODE P. N. gg. ŽUPNICIMA, CRKOVINARSTVIMA
I BRATOVŠTINAMA.

POZOR! Na sve naručbe što se prime inicijativom Hrv. kat. nar. djačtva, na korist njihovu davam 5%.

PREBLAUER, SAUERBRUNN

.. .. I AUENQUELLE

.. .. MINERALNA VODA KISELICA

Čista alkalična, posve naravna alpinska kiselica, uvijek svježja, preporučena od svih liječnika kao najprikladnija voda za stolno piće te kao najbolje sredstvo proti želudčanim i bubrenim te spolnim kroničnim bolestima. Budući je rasičena izobiljem ugljične kiseline, to je izvrsna za miešati sa vinom ili bilo kojim drugim pićem, te se pije veoma za njezine vrstne ukuse.

Nalazi se u svakom hotelu, restauracijam i svim dućanima.

Glavno skladište za Trst, Primorje, Istru i Dalmaciju:

Hermann Tonitz, Trst.

Zastupstvo za Dalmaciju:

IVO MACHIEDO, Dubrovnik.

HRVATSKA TISKARA

(Dr. Krstelj i drug.) SIBENIK - DALMACIJA

Veliko skladište

svih vrsti tiskanica za župske i obćinske urede.

Tiskanice izradjene su na finom i trajnom papiru, a cijene su im počam od 1 do 12 para po arku. Pri naručbam za veću točnost, uz broj popisa valja naznačiti i naslov tiskanice. Sve ostale tiskanice po naručbi uz formular izradjuju se u najkraće vrijeme.

Izradjuje sve vrsti posjetnica, poziva za zabave i koncerte, jestvenike, diplome cienike protokole, brošure itd. itd.

Za sokolska društva imamo naročite Clischée i znakove, te smo u mogućnosti svaku naručbu izvršiti na podpuno zadovoljstvo.

Naročito smo snabdjeveni krasnim slovima za izradbu svake vrste i veličine plakata.

Čista papira svake vrste i količine, kao i obvoja prodajemo uz vrlo nizke cijene.

Prodaja papira za kopiranje (indigo) u modroj boji, te za pisači stroj u crvenoj, ljubičastoj i crnoj boji.

Naručbe primaju se u gradu i telefonskim putem.

Kod naručbe iz vana dovoljno je naznačiti — uz priloženi tekst — količinu i vrstu odnosno radnje.

Svi poslovi izvršuju se najvećom preciznošću i vrlo brzo.

Na sve upite dajemo razjašnjenja i na zahtjev šaljemo cienike i uzorke papira franko.

Vlastita knjigovežnica

obskrbljena svim potrebnim i najmodernijim strojevima kao i onim za rezanje, perforiranje, pozlaćivanje i t. d. Uvezuje knjige jednostavno i najfinije. Iste pozlaćuje slovima i šarama. U stanju je izraditi sve radnje u knjigovežku struku zasjecajuće.

Napomenuti nam je, da smo svim radnjama, kao i papiru i tiskanicama cijene znatno snizili.